

АНОТАЦІЯ

Лизан Г.С. Застосування фізіотерапевтичних процедур в системі комплексної реабілітації при фрагментарному переломі надколінника.

Мета: удосконалення заходів фізичної терапії при переломі надколінника у людей працездатного віку. **Методи:** аналіз спеціальної науково-методичної літератури; медико-біологічні: огляд, контент-аналіз історій хвороби, збір анамнезу; методи антропометрії (обхват розмірів стегна і гомілки); гоніометрія. **Результати:** Зміни вираженості симптомів при переломі надколінника у пацієнтів після проведення реабілітаційних заходів статистично достовірно ($p \leq 0,05$) зменшилася кількість прояву ниючого болю, вираженості набряків, випадків слабкості. А саме ниючий біль зменшився на 41,8 %; вираженість набряків на 39,9 % та швидка втомлюваність і слабкість відповідно на 38,3 %. У пацієнтів простежувалась позитивна динаміка обхватних розмірів стегна та гомілки, а саме показники стегна знизилися з $59,6 \pm 4,63$ см до $56,9 \pm 4,39$ см та показники гомілки з $37,6 \pm 3,26$ см до $35,8 \pm 3,15$ см. На заключному етапі обстеження в пізньому відновному періоді показник амплітуди згинання в колінному суглобі у пацієнтів склав $129,7 \pm 2,05^\circ$, що відповідав 96,45%. **Висновки:** Оцінка показників обхватних розмірів стегна та гомілки; показники амплітуди рухів в колінному суглобі після проведення реабілітаційних заходів у пацієнтів значно покращилися, що в свою чергу свідчить про ефективність розробленої програми реабілітації.

Ключові слова: перелом надколінника, амплітуда рухів, колінний суглоб.

ABSTRACT

Lyzan H.S. Use of physiotherapeutic procedures in the complex rehabilitation system in case of fragmentary fracture of patella.

Objective: to improve the measures of physical therapy for fractures of the patella in people of working age. **Methods:** analysis of special scientific and methodical literature; medical and biological: examination, content analysis of case histories, history taking; methods of anthropometry (girth of the thigh and lower leg); goniometry. **Results:** Changes in the severity of symptoms of patellar fracture in patients after rehabilitation measures were statistically significant ($p \leq 0.05$) decreased the number of manifestations of aching pain, edema, cases of weakness. Namely, aching pain decreased by 41.8%; the severity of edema by 39.9% and rapid fatigue and weakness, respectively, by 38.3%. The patients showed a positive dynamics of the girth of the thigh and lower leg, namely the hip decreased from 59.6 ± 4.63 cm to 56.9 ± 4.39 cm and the lower leg from 37.6 ± 3.26 cm to 35.8 ± 3.15 cm. At the final stage of the examination in the late recovery period, the amplitude of flexion in the knee joint in patients was 129.7 ± 2.05 2,0, which corresponded to 96.45%. **Conclusions:** Estimation of indicators of the circumferential sizes of a hip and a shin; indicators of the amplitude of movements in the knee joint after rehabilitation measures in patients have significantly improved, which in turn indicates the effectiveness of the developed rehabilitation program.

Key words: knee fracture, range of motion, knee joint.